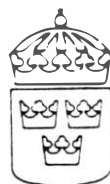

Motion till riksdagen

1989/90:Jo720

av Åke Wictorsson (s)

Kommunerna och avfallet

Mot.
1989/90
Jo720-729

Det förslag till ändringar i renhållningslagen som redovisas i bilaga 16 till budgetpropositionen innebär ett successivt vidgat ansvar för kommunerna att ta hand om alla slag av avfall, som inte särskilt regleras i annan lagstiftning.

Enligt min mening är det riktigt att ta ett samlat grepp i fråga om avfallsfrågorna, och tankarna på ett vidgat kommunalt ansvar är i och för sig ett steg i rätt riktning. Ansvarsfördelningen i fråga om slutligt omhändertagande av det miljöfarliga avfallet bör dock klarläggas. Det nu föreliggande förslaget går för långt i fråga om det kommunala ansvarets omfattning. Det miljöfarliga avfallet kan inte jämföras med hushållsavfall. Hantering av miljöfarligt avfall kräver speciell kompetens och det föreligger betydande olikheter mellan avfallslagen i fråga om t.ex. avfallsmängder, insamling, transporter, lagring och slutligt omhändertagande. De svenska kommunerna har olika förutsättningar att hantera det miljöfarliga avfallet beroende bl.a. på kommunens storlek och avfallets art. Även om man ofta kan samverka kan man inte bortse från att lösningar inte alltid kan uppnås på frivillig väg.

Den föreslagna lösningen innebär dessutom betydande oklarheter för kommunerna eftersom man från början ej vet vilket avfall regeringen tänker föreskriva skall hanteras i annan ordning. Omfattningen av kommunernas ansvar bör vara klarlagd från början. Till bilden hör även att avfallsbegreppet saknar definition.

Ett grundläggande problem rör det s.k. branschspecifika avfallet. Visserligen förefaller tanken vara att kommunerna i ett inledande skede ej skall ta hand om det branschspecifika avfallet. Lagstiftningens utformning ger emellertid regeringen fria händer att, efter kontakter med företrädare för bl.a. kommuner och industri, vidga kommunernas obligatoriska ansvar också till sådant avfall. Även beträffande det s.k. icke branschspecifika avfallet föreligger oklarheter om mängder och sammansättning.

Frågan om den slutliga ansvarsfördelningen kräver mer ingående analyser och är för tidigt väckt. Denna fråga bör anstå till dess resultatet av den avfallsplanering som nu föreslås ankomma på kommunerna närmare analyserats.

Det är i och för sig rimligt att ålägga kommunerna en avfallsplanering och att kommunerna utövar tillsyn. Däremot kan ifrågasättas om kommunerna utan vidare skall åläggas att sköta alla led i avfallshanteringen. För att bedöma för- och nackdelar med olika huvudmannaskapsfrågor bör en förutslättningslös utredning inklusive en kostnadsanalys göras. Därvid bör också

alternativa lösningar studeras. I Kalifornien har nyligen antagits en lagstiftning som innebär att företagen har hand om hanteringen av det miljöfarliga avfallet men har skyldighet att redovisa sin strategi för offentliga tillsynsorgan. Också inom EG pågår utredningar om hur det miljöfarliga avfallet bör hanteras.

Utländska erfarenheter bör därför också undersökas innan slutlig ställning tas.

Den omständigheten, att kommunerna enligt vår mening inte obligatoriskt bör åläggas ett vidgat avfallsansvar, innebär givetvis inte att de kommuner som på frivillig väg vill ta på sig ett vidgat ansvar inte bör ges möjligheter till detta.

De ändringar som bör göras i propositionens lagförslag avser därför enligt min mening 6 § i förslag till lag om ändring av renhållningslagen.

Den utredning som bör tillsättas för att bedöma den framtida ansvarsfördelningen bör få företrädare för såväl staten som kommunerna och näringslivet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förslaget till lag om ändring i 6 § renhållningslagen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en utredning om den framtida ansvarsfördelningen på avfallsområdet.

Stockholm den 19 januari 1990

Åke Wictorsson (s)